

OKROGLA MIZA

"Celostna obravnava pomoči starejšim"

29. januarja 2002 je v Cankarjevem domu v Ljubljani potekala okrogla miza z naslovom "Celostna obravnava pomoči starejšim", ki jo je organiziralo Slovensko združenje za duševno zdravje (ŠENT).

Pogovor se je pričel ob 17. uri. Okroglo mizo je oblikovalo sedem izvajalcev pod vodstvom moderatorke Darje Dolenc. Pogovora se je udeležilo 50–60 ljudi. Večina udeležencev okrogle mize so bili starostniki. Okrogle mize so se udeležili na pobudo oglasa v dnevnem časopisu, kjer sem ga tudi sama zasledila, ali na povabilo, ki ga je Slovensko združenje za duševno zdravje poslalo starostnikom.

IN O ČEM JE TEKEL POGOVOR?

V času, ko ves svet povečuje mladost, zdravje in lepoto, si tudi starejši želijo čim dlje ostati mladi in neodvisni od pomoči drugih. Vendar sprejeti svojo starost in živeti z njo usklajeno, je "zdravo" izhodišče, na katerem temelji spoznanje, da je življenje v vseh obdobjih, torej tudi v starosti, smiselno. Na staranje družbe se moramo odzvati in primerno pripraviti. Starejši so poleg mladih, žensk in invalidov marginalna skupina. Pogosto omenjamo demokratično družbo. Dosežemo jo lahko le, če so vsi državljani enakovredni ljudje in če nihče ni diskriminiran zaradi spola ali starosti, ampak skrbimo za polnomočno življenje vseh ljudi (Krajnc, 1992).

Ob upokojitvi iz našega življenja odidejo tako sodelavci kot šefi in starostnik si mora

zgraditi novo socialno mrežo, se povezati z novimi ljudmi in skupinami, ki jim bo lahko pripadal. Tudi starostnik potrebuje ljudi, s katerimi se lahko veseli, krega, jezi, tolaži ... (Krajnc, 1992). Starejši so po upokojitvi potisnjeni v pasiven položaj odvisnosti od drugih, za družbo so odpisani. Neugoden položaj starejših pa je pogosto posledica stereotipov.

Dejstvo je, da delež starejšega prebivalstva narašča povsod po svetu, družbe se starajo. Delež upokojencev bo v Sloveniji kmalu predstavljal eno četrtno prebivalstva. To je pokazatelj, da starostnikov nikakor ne smemo odpraviti med socialno izločen del populacije, temveč jih čim uspešneje vključiti v družbo ali jim nuditi kakršnokoli pomoč, če jo potrebujejo.

Ker starost postaja vse pomembnejši pojav v družbi, je potrebno aktivno razvijati oblike pomoči starejšim. Posebni izobraževalni programi v domovih za starejše spodbujajo interese za dnevne vesti, novosti v okolju, tekoče dogodke, hkrati pa je naloga teh programov, da med ljudmi razvijajo psihodinamiko, pospešujejo povezovanje v male intimne skupine oskrbovancev in pomagajo, da se posamezniki lažje prilagajajo novi življenjski situaciji, težki telesni bolezni, da premagajo strah pred

Na staranje družbe se moramo primerno odzvati tako posamezniki kot tudi širše družbeno okolje.

koncem in tako ohranijo svoje psihično ravnotežje (Ušeničnik, 2000).

Pomembno je starostniku omogočiti, da se v družbi počuti varnega in ne ogroženega. Oblika pomoči, ki deluje po Sloveniji, so službe za pomoč na domu, ki delujejo pri

Delež upokojencev predstavlja skoraj četrtno prebivalstva Slovenije.

centrih za socialno delo. Ta oblika pomoči je zelo priljubljena tudi zato, ker je pri Slovencih prisotna velika navezanost na lastni dom. Kljub temu, da bi starostnik potreboval intenzivno nego,

se težko loči od svojega stalnega prebivališča, kjer je preživel v glavnem celo življenje. Poleg tega pa bi bila sprememba, ko bi v starosti zamenjal svoj življenjski prostor, zanj preveč stresna. V deželah v razvoju gre za kritično pomanjkanje institucionalne infrastrukture in zastavlja se vprašanje, ali bodo družine lahko zagotavljale skrb za starejše, kot so to počele nekoč. Vsekakor je prehod od doma v institucijo velika sprememba za vsakogar in jo je treba sprejeti. Kljub vsemu pa si 16 odstotkov starostnikov v Sloveniji želi v dom za ostarele.

Druge oblike pomoči, ki delujejo po Sloveniji, so še društva upokojencev, pomoč na daljavo, dnevni centri, varovana stanovanja, domovi za starejše ...

Vesna Kopač

LITERATURA:

Krajnc, A. (1992). Začetki Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje. V Kako smo snovali Slovensko univerzo za tretje življenjsko obdobje. Ljubljana: SUŽTO, str. 57–68.

Šantej, A. (1992). Razvoj Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje. V Kako smo snovali Slovensko univerzo za tretje življenjsko obdobje. Ljubljana: SUŽTO, str. 69–94.

Ušeničnik, M. (2000). Priprava na upokojitev. Andragoška spoznanja 2000, 1, str. 42–48.